

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felszólalások ide intézendők.

Szerkesztőség

I-só tized 226-ik szám

SZENTES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR és GAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

Hirdetési árak:

3 hasábos petitorsórt egyszeri hirdetésnél . . . . . 20 kr.,
kétszerinél . . . . . 15 kr.,
háromszorinál . . . . . 10 kr.
számitatik.

„NYILTTÉR“
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásnál 30 kr.

Bérmertelen levelet nem fogadjunk el. — Kéziratok nem adnak vissza.

Ifju Bartha János felköszöntője.

Elmult ama magasztos ünnepély, mely a palotaszertű gymnásiumi új épületet a muzsák csarnokává avatta fel, hogy abban a fiatalság e város s az egész haza javára derék, becsületos és tudományos polgárokká neveltessek.

Az ünnepély mikénti lefolyása mindazok előtt ismeretes, kik felfogva azon nap jelentőségét az új palotába siettek, hogy az ünnepély minden egyes mozzanatának tanui legyenek — itt tehát ismert tények felsorolásába nem bocsátkozunk. Az is köztudomásu dolog, hogy olyan ünnepély alkalmával bankett, bankett alkalmával pedig felköszöntések szoktak lenni, melyeknél nem egyszer kis embereket magasztalnak, nagy emberekről pedig megfélekedeznek. Nem akarunk a banketten történt felköszöntések bírálatába sem bocsátkozni — habár sok dagályos phrasissal kellett némely kis urat nagyhírűvé tenni — de jelentőség dolgában elsőséget azon felköszöntésnek kell adnunk, a melyet ifju Bartha János tekintélyes polgártársunk mondott s a melyet éppen jelentőségénél és horderejénél fogva meg kell örökítenünk.

Nem tudjuk, melyik szónok mondta azt felköszöntőjében, hogy az új gymnásiumi épület Szentés város alkotásainak koronája s így azok, kik városunk előhaladását szívökön hordják, mai napon teljes örömet érezhetnek.

Azonban ifju Bartha János derék polgártársunk a szeg fejére ütött, midőn őszintén azon nézetének s meggyőződésének adott kifejezést, hogy őt e fényes alkotás még nem elégíti ki s ő maga részéről nem mondhatja a mai nap örömet teljesnek. Szerinte Szentés város a gymnásium létesítésével s az új épület emelésével még csak fél munkát végzett, mert a gymnásium csakis a tudományos pályára készülő ifjaknak nyújt hajlékot és szellemi táplálékot. Van már az iparosok képzésére is az u. n. iparostanone-iskola, mely szintén a városi polgárság áldozatkészségét veszi igénybe, ellenben a lakosság zömét képező gazdálkodó osztály, mely számarányához képest minden újabb alkotással járó kiadás és teher legnagyobb részét fedezi, azon fiai részére, kik a gazdálkodás terén akarnak maradni, ezeknek megfelelő gazdasági intézetet még mindig kénytelen nélkülözni. Minthogy hazánk anyagi előhaladásának és boldogulásának első föltétele a rendszeres gazdálkodás, melynek ismeretét csakis egy gazdasági intézet nyújthatja, szóló — bármennyire örül a gymnásiumnak — azt tartja, hogy Szentés város még csak fél munkát végzett s öröme csak akkor lesz teljes, ha Szentés város egy gazdasági intézet felállítására tett ígéretét beváltja. Szónok tehát arra hívja fel azok figyelmét, kik a gymnásium érdekében éveken át lankadatlanul fáradoztak és küzdöttek, hogy hasonló tevékenységet fejtsenek ki egy gazdasági intézet létesítése érdekében, s akkor teszi föl tulajdokaépen Szentés város eddigi alkotásaira a koronát, akkor teljesít teljes munkát s akkor lesz teljes öröme a város egész polgárságának.

Lapunknak egy gazdasági intézet érdekében évek óta elfoglalt álláspontja ismeretes, hiszen éppen a gazdasági iskola érdekében intéztünk nem régen nyílt levelet vármegyénk buzgó tanfelügyelőjéhez s föle kapott felvilágosítás folytán teljes megnyugvással nézünk a jövőbe. De még nagyobb örömdalmunk, midőn tapasztaljuk, hogy egy tekintélyes polgártársunk a legkedvezőbb alkalmat és pillanatot megragadva a gazdálkodó osztály érdekében szót emel s rámutat a hiányokra, melyeket okvetlenül kell pótolni. Ismerve a felszólalót megvagyunk győződve, hogy őt nem a szó-lási viszketeteg, hanem a legtisztább meggyőződés készítette a nevezetes enuntiatióra, melynek kell hogy visszhangot keltsen ugy az illetékes helyen mint a gazdálkodók körében, kiknek felszólaló egyik legtekintélyesebb képviselője. Ismerve felszólaló olvasottságát és azon törekvését, hogy gazdálkodását a kor színvonalára emelje s a mai gazdasági tudomány követelményeinek megfelelő-

leg fejleszteni törekszik, egészen természetesnek tartjuk felszólalását, mert egy képzett gazda nem nézheti közönyösen a gazdálkodásnál tapasztalható régi slendrianismust.

Bárcsak többször volna alkalmunk tekintélyesebb birtokosainktól ily nyilatkozatokat hallani, mert azok nem maradnak hatás nélkül, hanem hasznosan működnek azon körben, melynek szánva vannak. — E felszólalásnak is a legszebb sikert kívánjuk.

Meddig?

Szerencsétlen Csongrád város!! . . . Meddig, oh meddig?! méltán kérdezzük . . . . . Meddig lesz még e boldogtalan és ezerféle veszedelemtől környezett nép kitéve annak, hogy saját fiainak kell mint a pelikán fiainak anyjok köblét a szétmarcangolásra kitárnia, hogy így a vérén táplált fiai legyenek anyagilag gyilkosai, kik az elbukás órvényébe siettetik elmeríteni!

F. évi augusztus 28-án tartatott egy rendkívüli városi közgyűlés, melyet a kedélyek túlingerülttsége szülte iszonyu zajosság miatt anélkül, hogy határozat hozatott volna, föl kellett függeszteni, minthogy ezt a még eddig omnipotens igt akarta.

A tárgy a már oly sokszor s oly szenvedélylyel vitatott adóvisszatérítés — liquidatio — kérdése volt, minthogy a birtokosság igazsága és jogossága tudatában követeli azt, hogy ezen összeg — mintegy 18,000 frt — az ármentesítő társulat által fölveendő kölcsön törlesztésére fordíttassék, minthogy ezen összeg az ártéri birtokosok részére, illetve ezek javára ezek adójából térítettik vissza, tehát jogosan csak is őket illetheti.

Azonban Réti Ferenc s általa az ő szatellesei pedig ezt közjvedelemnek tartják s a bevételek rovatában számolják el; szóval oda teszik, a hova nekik tetszik s így az ártéri birtokosok nem elég hogy a vízár által elpusztítottak, őszai s tavaszi vetéseik semmivé lettek nemcsak, de tanyai épületeik is romba dőltek, saját vagyonukra betáblázva.

No hát, ha van igaztalanság és méltánytalanság a földön, ez igazán az, hogy az ártéri birtokosság saját jövedelke fölött sem rendelkezik, nem rendelkezhetik, mert ez föle egy részrehajló közgyűlés határozata folytán elvétezték. Miért? Azért, hogy így némely embernek a városi adója kevesebb legyen, köztük a főfaktor is; minthogy másként nem lehetne megmagyarázni e szívós és makacs ellenállást, melyet ezek az emberek elfoglaltak, hogy ez az adó visszatérítés mindenkor az ő szabad rendelkezésük alatt maradjon s ehhez semmi köze azoknak, kik pedig ennek jogos tulajdonosai, nekik térítettvén ez vissza a töltések készítéseért, illetve ezek által az ármentesítés lehetősége végett, hogy ezen birtokok adóképesek maradjanak.

Indítványoztatott tehát e közgyűlésen, miszerint ezen liquidált pénz eredeti céljára, a védekezésre fordíttassék.

Két szóképes erő, Réti Ferenc és Szvoboda Ferenc, állottak szemben, amaz a kérdéses összeget közjvedelemnek tartván, emez pedig rendeltetése céljára visszaadatni indítványozta.

Réti Ferenc komolyan kizártni indítványozta az ártéri birtokosokat a szavazás jogából mint érdekelteteket.

Elképzelhető az ingerülttség, melyet ezen meggondolatlan indítvány keltett a képviselőtestület ama nagy birtokosai s virilistái, mint Forgó Mihály, Cs. Forgó József stb. között! Hiszen jól tudják ezek, hogy e pénz jogosan őket illeti, mert hiszen ők saját földbirtokuk után fizetik ezt. És akkor szemökbe vágja egy érdek-telen, mert birtoktalan ember, azt, hogy: kusti . . . jogotok sincs a magatok ügyében szavazni! Az elkésere-dés bántó szavai záporként hullottak az indítványozó fejéhez.

E közben a futárok küldettek szét, hogy ha netán még a szavazás megtörténne, kéznél legyenek. Meg is jelentek többen, kik, ha csak tán zsebök nincs érdekelve, birtokaik után ugyan nincsenek érdekelve.

De az ingerülttség zaja folyton növekedett s így a higgadt tanácskozásnak vége szakadt s beteljesült itt ama régi közmondás, hogy: „Ha egy . . . követ hengerit a Tiszába, száz okos sem huzza azt ki.“ Nem volt tehát mit tennie az elnöknek, mint besugás következtében a közgyűlést felfüggesztette, a mi az ő részéről jól ütött ki, minthogy ha szavazásra kerül ekkor a sor, bizony oda dől volna el ezen kérdés, hogy az adóvisszatérítés nem a Csáki szalmája, hanem annak rendeltetése az árvíz elleni védelem.

Már most az a kérdés, hogy ez ügyben kik a nem érdekeltek? Mert hiszen Réti Ferencéknél az ártéri birtokosok érdekeltek, az ártéri birtokosok véleményeként pedig a birtoktalan adózók is érdekeltek, minthogy ha az adóvisszatérítés tovább is közjvedelemnek tartatik, akkor jóval kevesebb lesz ezeknek községi adója. Végre többen abban állapodtak meg, hogy id. Kaszani Ferenc tanácsnok uram, ki nem fizet adót, jogosult egyedül a szavazásra, minthogy ő nincs érdekelve egyik részről sem.

Szegény Csongrád város! Anyira jutottál, hogy saját fiad is pusztulásodat siettetik saját rosszul felfogott érdekekből!

Még egyszer kérjünk:

Meddig, oh meddig folynak még ily szomoruan dolgaik! Bizony fájdalmas érzéssel kell azon sokak véleményét osztanunk, hogy nincs más hátra, mint kiköltözni e fészekből, melynek sem kormány, sem megye pártját nem fogja, sőt ellenkezőkép történik, mit az adóvisszatérítés kérdése is igazolt. Sapienti . . . .

Egy érdekelt.

Puszi Ferkó & Comp.

Csak sajnálni lehet, hogy alig hangzott el a gymnásiumi ünnepély végső úteme, azonnal helyére lépett az izgága nyomorúságában ékeskedő két testvér-lap gánocszkodása csak is azért, hogy letiporja azon zománcot is, melyet a derék polgárság kegyellete teremtet meg.

Ugyanis a „Szentési Lap“ és a „Csongrád-megye“ az ünnepélyből kifolyólag neki rontanak a város közönsége nevében, melytől felhatalmazásuk aligha van, a főispánnak és alispánnak, vagy tün-tetvén fel őket, mintha csak Szentés város minden kulturális előhaladásának ellenségei vagy tudatlan ignorálói lennének — s mint olvasóink látni fogják, mind igaz ok nélkül, csupa roszakaratból ered e két lap rugdalódzása és gyanusítása.

Erre vonatkozólag először is azt kérjünk, hogy helyén van-e az, még ha így volna is, ily ünnepélyes mozzanatot személyeskedéssel keserűvé tenni? Annál nagyobb megrovás alá esik e két lap támá-dása akkor, midőn nyilvánvaló, hogy szerkesztőik rossz indulattal viseltetvén a fő- és az alispán iránt, minden alkalmat szereznek felhatalmazásuk megnyitására, az náluk mellékdolog.

Lássuk csak a vádakat!

Az ünnepély főpontját és lényeges részét a megnyitás képezte s ott mindenki láthatta főispánunkat teljes díszben, ki a vallás- és közokt. m. kir. ministeriumot képviselte, továbbá teljes díszben az alispánt és megyei főjegyzőt. Nemcsak örömmel hallgatták végig az igazán ékes beszédeket, hanem tanui voltak azon elragadó jelenetnek is, midőn a „Szentési Lap“ nagynevű szerkesztője rohamléptekkel neki szaladt dr. Filó Lajos urnak, a közönségtől méltóan exaltált lelkesedéssel megtapsolt derék költőnek, hogy össze-vissza csókolja. Talán Lisztnek, Beethovennek, Deákknak, Kossuthnak vagy Jókainak képzelte magát a tisztelt szerkesztő ur, avagy a qualificatio dolgában sokkal magasabban álló fiatal ügyvéd és költő mesterének, hogy egy fiatal tehetség ünnepélyes felavatására magát felhatalmazottnak érezte? Hogy egy tanár tanítványa, egy apa gyermeke, egy nagyhírű művész növendékének fényes sikerétől elragadtatva az ünnepeltnek nyakába borul s azt megcsókolja, azt értjük, de a gymnásiumi ünnepélyen inscenizozott csókot ugy a közönség mint a fiatal szónok szivesen elengedte volna s ezt csak azért említjük, mert a két lapszerkesztő ezen festői jelenetet a referádából egészen kihagyta.

Ha tehát a fő- és alispán a főünnepélyen részt vettek, micsoda bünt követtek el? Azt, hogy a banketten nem jelentek meg. Eltekintve attól, hogy a főispán kapott értesítés folytán az nap délben kénytelen volt beteg leányához haza sietni, az alispán pedig szintén orvosi segélyre szorult, a vendéglátás kölcsönös jog, melyet valaki igénybe vehet vagy nem, s ha a két lapszerkesztő véleménye emelkednék érvényre, akkor jövőre minden jóra való ember lesz kénytelen kerülni a banketten való megjelenést. De akkor is talált volna gáncsolni valót a két szerkesztő, ha a fő- és alispán megjelentek volna a banketten, mint ez a vasut megnyitások történt, a mikor a „Csongrád-megye“ „körültekintő“ szerkesztője a főispánra mondott felköszöntőt szokott modorával parodisálta — hogy tehát megyénk két főtisztviselője oly két ember társaságára nem áhitozik, azon éppen nem csodálkozunk.

De a gymnásiumi igazgatót is megleckézteti a két szerkesztő, hogy a gymnásium létesítésében

mindenfélét kombináltak ezen utazásból, de a teljes valót, mit ez utazás eredményezett, nem sikerült kipuhatólni.

Most ismét újabb, nem kevésbé fontos utra készül II. Vilmos német császár, még pedig I. Ferenc József osztrák-magyar uralkodó és Umberto olasz király látogatására. E két ut a diplomatiát épen nem hozza zavarba, mert Olaszország és Ausztria-Magyarország Németországgal együtt azon hatalmas szövetséget képezik, mely hivatalosan a nemzetek és birodalmak javára szolgáló békét minden támadás ellen biztosítani. Hogy tehát a német császár két szövetségesénél tesz látogatást, az épp úgy nem tűnik fel, mint mikor barát barátjánál teszi látogatását. De az is hírlik, hogy midőn II. Vilmos német császár Rómában az olasz királynál tesz látogatást, nem mulaszthatja el meglátogatni XIII. Leo római pápát is, kit a tulajdonképpen protestáns Németország két-harmadrészét képező katolikus lakosság az egyház fejének ismer el. A ki visszacsémlekezik azon surlódásokra és küzdelmekre, melyeknek Németország egykor szomorú színhelye volt, be fogja látni, hogy II. Vilmos német császár nem egyedül udvariasságot tesz, ha meglátogatja a római pápát, hanem biztosítja országában a katolikus és protestáns lakosság közt áldáshozónak bizonyult szép egyetértést hosszú időkre s ezen egyetértés létesítésében nem csekély része van a mostani pápának, ki szelidségével meg tudván nyerni a német vaskancellárt, a hosszas vallási s egyházi politikai surlódásoknak egyház és állam közt elejét tudta venni.

Hogy a pápát a császár római utazásának lényegéről és következtetéseiről teljesen meggyőzze, Bismarck herceg jegyzéket intézett hozzá, melyben a német kancellár hangsúlyozta Németországnak Olaszországgal való szövetsége szükségességét, hogy Európában a béke alapelvei tulsulyra juttatassanak és fentartassanak. Ehhez azon megjegyzést csatolta, hogy Németország 500,000 ember illetékel gyarapítatik. Németországra nézve tehát politikai és katonai szükségesség állt elő, melyet legmagasb érdekeinek parancsa szerint nem kerülhetett el, mely azonban minden más kérdést megoldatlanul hagy. Bismarck herceg biztosításai a Vatikánban igen jó hatást tettek. Állítólag Bécsből is a pápa a legmegnyugtatóbb nyilatkozatokat vette.

Igy e fiatal császár, a jellem oly tulajdonságaival kitüntetve, melyek korszakunkban kivélt képeznek, szemben fog állani mind Umberto olasz királlyal, mind XIII. Leo pápával. Kétségtelenül hatalmas rokonszeny vonzza majd a császárt a pápa felé is. Hogy ha a pápa által annak idejében Frigyes Vilmos koronaherceghez intézett szavak az utóbbi kedélyére oly mély hatást tettek, hogy még utolsó életnapjaiban is megemlékezett azokról, s hogy ha e nyilatkozatok a vallási béke helyreállítására tagadhatatlanul előmozdítólag hatottak: mint lehetne föltenni, hogy e tiszteletré méltó agastyámnak, kit az egész világ rokonszenyven tisztel, szívből jövő, szilárd és mégis szelid szava, — hogy e magasztos pápa beszéde, ki a maga részére azt a dícsert igényelheti, hogy Poroszországnak megadta a vallási békét — ne tenne mély hatást az ifju császár kedélyére?

Iskolai értesítés.

Vonatkozással a nmsgu m. kir. vallás és közokt. minster urnak 1884. évi július hó 23-án 27,496 sz. a. kelt rendeletére, mely a kereskedő és iparos tanoncok iskoláztatására vonatkozik, felhívom a t. iparos és kereskedő urakat, hogy tanoncaikat az ipariskolába irassák le. A beiratás történi sept. hó 1-jétől 15-éig *Zóó János* iparisk. igazgató I. t. (görgös) 132 sz. lakásán d. u. 1/2 5 órától 1/2 7-ig. A beiratkozott tanoncok sept. hó 9-én d. u. 3 órakor a Kurcán tul lévő iskolahelyiség rajztermében az egyes osztályokba való beosztás végett tartoznak összejönni, a hol minden tanonc felvételi jegyet kap, melyet mesterével, illetve főnökével is tartozik aláírni és egy átadni osztálytanítójának. A rendes tanítás sept. hó 17-én veszi kezdetét.

Szentesen, 1888. sept. 1-én.

Az ipariskolai igazgatóság.

HIREK.

— **E hó 10-én vagyis holnapután**, hétfőn d. e. veszi kezdetét a tanítás az új gymnasiumi épületben. E napon fognak az iskolai törvények az ifjuságnak felolvasatni, kiadatik az órarend az összes osztályoknak s nem marad egyéb hátra, mint hogy a tanulók Szentes város áldozatkésztségét szorgalommal és jó magaviselettel viszonozzák.

— **Gymnasiumunk ünnepélyes megnyitása** az általunk is közölt s mindenki előtt ismert program szerint ment végbe. Az ünnepélyt a dalárdának éneke, Beethoven „Isten dícsősége“ című dal nyitotta meg. Sarkadi Nagy Mihály polgármester előadván a város áldozatkésztségét bemutatta a főispán személyében a közokt. ministerium képviselőjét, ki igazán lelkesült szavakban nyilatkozott a gymnasiumi palota

jövendő rendeltetéséről. Ezután Zolnay Károly igazgató a szentesi gymnasiumnak gondosan kidolgozott történetét olvasta föl, utána dr. Filó Lajos ügyvéd saját szerzeményét szavalta el azon lelkesedéssel s oly hatással, hogy sok szemben a meghatottság könye ragyogott. Annál kellemetlenebbül hatott egy a lelkesült közönségre mint a méltó dícsérettel elhalmozott fiatal szónokra az inscenirozott agyoncsokolási jelenet, mely a programmba nem tartozván bátran elmaradhatott volna. Végül Kiss Zsigmond gym. biz. elnök igazi ékesszólással közönte meg a város áldozatkésztségét s a dalárda szózatával véget ért az ünnepély. A közönség megtekintette az egyes termeket is, azonban legfeljebb szétszedett szekrényeket láthatott, mert az időre nem lehetett berendezni a termeket. Ugyanaznap délben bankett volt a nagyvendéglőben mintegy 100 résztvevővel, mely alkalommal a felköszöntéseknek vége-hossza nem volt. Az első felköszöntés a polgármester mondta a királynak, azután Kiss Zs. élte a közokt. ministerium vezérférfiait, Pólya F. Horváth Gyulát, Tórs Kálmánt és Békéssy Gyula tank. főigazgatót, Zolnay Károly Szentes város áldozatkész polgárságát, Petrovics S. a tanári kart, Filó János lelkész Szentes város fölvirágzására emelt poharat, Békéssy Gyula főigazgató Szentes várost, a tanári kart s mindazon tényezőket élte, kik e város művelődésében közreműködnek, ifju Bartha János a földműves iskola létesítésére emelt poharat, Sima F. a polgármestert és Kiss Zsigmondot, Dósa Elek dr. Filó Lajost, dr. Klamarik János min. osztálytanácsost és Békéssy Gy. főigazgatót, Balogh János a polgármestert, Fekete Márton Zolnay Károlyt és Filó Jánost, dr. Filó Lajost reflektálva ifju Bartha János szavaira azt óhajta, hogy a gazdálkodók és az intelligencia cseréljenek szerepet a földműves iskola érdekében, amidőn a gazdák (közoktatók) vezérekké, az eddigi vezérek (intelligens osztály) pedig közoktatókká lesznek s győzelemre segítik a földműves iskolát. Mintegy 4 órakor vége lett a bankettnek, melynek helyére este a szentesi ifjak bálja lépett, de elég sajuos, hogy sem ifjak, sem hölgyök nem jelentek meg kellő számban s így a mulatság deficittel végződött.

— **Gyöngön sikerült** a gymnasiumi ünnepély estjén a szentesi fiatalok által rendezett bál s jövőre méltán lehet nagy kérdőjelet tenni, valahányszor szentesi fiatalokról lesz szó. Azonban az is igaz, hogy a bál épp oly gözörövel s hirtelen rendezett mint az ünnepély, már pedig bármennyire hangoztatjuk a hölgyeknél az egyszerűséget, ők mégis szereretnek csinosan s lehetőleg új ruhában megjelenni, mi egy közönséges hivatalnoknál is sok pénzt emészt föl. Tehát egyúttal a mostoha idők jelét láthatni abban, hogy a farsangi egy-két mulatságon kívül egyéb mulatságoknál nem igen lehet számítani anyagi sikerre.

— **Alaptalan hír.** „Szentesi Lap“ 46 ik számában — csupa jól értesültségből — egy hír jelent meg, mely szerint városunk Farkas Gedeon járásbíró betegsége, Temesváry Antal bíró szabadságideje és Bartha János bíró nyugdíjaztatása miatt bíró nélkül volna. Illetékes helyről értesültünk, hogy e szelnek eresztett hír minden alapot nélkülöz, mert Bartha János bíró nyugdíjba történt helyezése előtt Temesváry Antal aljárásbíró szabadságidejét megszakítva hivatalát elfoglalta s a hivatalos teendőket végzi is, tehát a járásbíróság bíró nélkül nincs, de nem is lehet.

— **Valótlan** a „Szentesi Lap“ és a „Csongrád-megye“ azon állítása, hogy a helybeli r. kath. egyháztanács nem lett volna képviselve a gymnasium megnyitási ünnepélyén. Ugyanis az egyháztanács tagjai a legutóbb tartott ülésben felszólították mindkét elnök által, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg az ünnepélyen, azonban megtörtént, hogy a megjelent tagok, kik nagyjából városi képviselők is, a polgármester meghívására a közgyűlési teremben jelentek meg s a többi képviselővel vonultak az ünnepélyre; a világi elnök, ki egyszersmind tanár, szintén jelen volt, tehát nem lehet mondani, hogy az egyház nem lett volna képviselve.

— **Bucus.** Mai napon talpon van egész Szegvár, lévén ott bucsu, melyet a szomszédvárosok és községek r. kath. lakosai is meg szoktak látogatni. Ugyan e napon lesz megtartva a régi megyeház termében a szokásos bucsubál, mely mindig jól szokott sikerülni.

— **Nagy halottja volt** a helybeli r. kath. egyháznak, amennyiben a jótékonyágról, áldozatkésztségéről s vallásosságáról ismert Mezei Pálné, szül. Hajdú Mária e hó 3-án szívszélhűdés folytán meghalt s harmadnap igen nagy részvét mellett örök nyugalma helyére tételt. Nevezett igen sokat áldozott a templom felszerelésére, a szentháromság szoborra, s legutóbb egy házat akart megvenni iskolai célokra.

— **Vasuti ünnepélye** lesz nemsokára Csongrádnak, t. i. e. hó 10-én, a mikor meg fog nyilni a vasuti közlekedés s a vasut át lesz adva a forgalomnak. E vasut meg fogja kétszerezni az ársv által sajtot csongrádiak jövedelmét, amennyiben úgy Szeged mint Budapest felé szállíthatja terményeit, főképp szőlőjét és borát, mely utóbbi igen jó termést ígér. Tehát a mit sem Szentes sem Csongrád nem hitt, beteljesedett, mert mind két város jutott vasúthoz.

— **Veszprémi iparosok** — Kossuthhoz. Mult hó 19-én és 20-án zászlószentelési ünnepélyt rendezett a veszprémi iparos ifjak képző és betegségyógyzó egylete s az ott egybegyűlt iparosok megemlékezvén Kossuthról nemcsak hogy üdvözlő táviratot küldtek hozzá közlő neve napja alkalmából, hanem azt is határozták el, hogy utazást rendeznek a nagy hontalanhoz. Szerintünk jó volna a veszprémi iparosokat fölkérni, hogy kézbesítsék a nagy hazafinak a szentesi diszpolgárságról szóló okmányt, mert máskülönben aligha értesül, hogy Szentes város őt diszpolgárnak választotta.

— **Ünnepélyes isteni tisztelet** (Veni Sancte) lesz holnap d. e. 8 órakor a helybeli r. k. templomban, nemkülönben az ágost. hitv. evang. egyház imaházában is alkalmi beszéddel összekötött isteni tisztelet tartatik az új iskolai év megnyitása alkalmából a szokásos időben.

— **Tűz volt** e hó 6-án d. u. 2 óra tájban özv. Sarkadi N. Istvánné házában, melynek egy istálló, szin és konyha lett áldozata. Mint hogy e háznál ez előtt nemrég volt tűz, alapos a gyanu, hogy valami gonosz kéztől eredhetett a tűz.

— **Táncvigalmat** rendez külön-külön az ezen évben besorozott gazdálkodó és iparos ifjuság, a gazdálkodók e hó 16-án, az iparos ifjak e hó 22-én a nagyvendéglő termében. A tiszta jövedelmet a gazdálkodók szegény sorsu gyermekek felruházására, az iparos ifjak a helybeli iparos ifjusági egylet könyvtára javára adják. E jótékony célú mulatságokat melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Katonalövésár határidejűl** a keresk. m. kir. minster Csongrád-megye területén Szentesre október hó 4-ik, Hód-Mező Vásárhelyre október hó 6-ik napját tűzte ki. A közönség figyelmébe felhívatik azon körülményre, miszerint a vásárló-bizottság teljes kort még el nem ért, de három évet már betöltött kiváló minőségű és nemes származású csikókat is fog vásárolni, a mint ez a hirdetményben szintén közzé van téve. Figyelmeztetik a tenyésztő közönség, hogy míg egyfelől teljes koru lovak közül a selejtesebb minőségűek elővezetésétől tartózkodják, addig a csikók közül még a közepes minőségűeket se vezesse a bizottság elé, hanem csakis azon kitünőbbeket, melyeknek szabályos alkotása mellett nemesebb származása bebizonyítható; továbbá, hogy jó minőségű lovakat vezesse elő, miután minden esetre jobb árakat kaphathatnak ezen közvetlen eladás által, mint az esetben, ha lovaikat közvetítők után juttatják a hadsereghez.

— **Értesítés.** A „Gazdák és iparosok ált. hitel-szövetkeze“ helybeli főoktelepének kezelő bizottsága legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy azon szövetkezeti tagok, a kik még ez ideig részjegytörlesztéseket nem teljesítettek, azt ez évi sept. 15-éig még teljesíthetik. A kik ezen meghosszabbított határidőre sem teljesítik kötelezettségüket, azok az alapszabályok 15. § értelmében a szövetkezettel szemben minden jogaikat elvesztik. Ezek tartoznak a betéti könyvecskén e számdéklakat kijelenteni, s a könyvecskét akár a szolgának átadni, vagy azt a hivatalos helyiségbe be- küldeni. — *Kezelő bizottság.*

— **Értesítés.** A helybeli gymnasiumban a gyorsírástanítás f. hó 12-én, szerdán délután veszi kezdetét. A midőn erről az érdekeltek szülőket s fiaikat értesítjük, egyúttal meleg pártolásába ajánljuk a gyorsírás, e hasznos tárgy tanulását mindazon szülőknél, kiknek gymnasiumba járó gyermekeik vannak.

Nyilttér.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

Farbig, schwarz und weiss Seiden-Moirée
von 95 kr. bis fl. 7.60 per Meter (antique und français)
versendet roben- und stückweise zollfrei das
Fabrik-Depot G. Henneberg (k. k. Hoflieferant), Zürich. Muster
umgehend. Briefe 10 kr. Porto. 8

2437. a. u. 888.

Hirdetmény.

Az 1888. évi III. oszt. kereseti adókv. lajstrom, tekintettel az általános jövedelmi pótdóra, a Csongrád vármegyei kir. adófelügyelőség által tett csekély mérvű kiigazítás folytán ujjlag oly felhívással tétetik ki f. hó 9—17-ig terjedő 8 napi közszemlére, hogy azt ezen idő alatt az érdekeltek felek alólikt hivatalban megtekinthetik s netaláni felszólamlásait a kir. adófelügyelőhöz benyújthatják.

Városi adóhivatal.

Szentes, 1888. szeptemb. 5.

Tóth Kálmán,
adóügyi tanácsnok.

FAÚZLET MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a tek. **Jurenák Edéné tul a kurcai földjén**

FAÚZLETET

nyitottam, hol mindennemű faanyag u. m.: **fenyőszalak, deszka, léc, épületfa, tölgyfa-oszlopok és gerendák**, és a **legjobb minőségű z s i n d e l y** a **legjutányosabb áron** kapható. — Elvállalok egész épületekhez szükséges faanyagok elkészítését.

Különös figyelmébe ajánlom az asztalos iparos uraknak a raktáromban készletben levő **legjobb kincstári száraz deszkáimat, fenyő- és bükkfapallóimat.** **ÖLFÁT** ugy a Tiszparton, mint üzlethelyiségemben és házhoz szállítva is, **eredeti méter ölelésben** árusítok el.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok **tisztelettel**

SZABÓ ZSIGMOND.

Máriacelli gyomoresőpek.

Kitünő hatású szer a gyomor minden betegségekben.

Főhatásában étvágytalanság, gyomorgöngyösség, rozszilato leképezés, felgyulladás, savanyú felbőfenes, kolika, gyomorlululás, gyomorsorogás, honok- és darakepződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomor- és bélrendszerrel való túlerőltetés, gúliságok, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvege ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr. Központi székhelye Brády Károly gyógyszerész által Krensterben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás: A valódi máriacelli gyomoresőpeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell gyűjtőve lennie és a minden üveghez mellékelv használati utasításon meg kell jegyezve lennie, hogy az Krensterben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kaphatók: Szentesen Podhradszky Feren és Várady Lajos gyógyszerárban; Hód-Mező-Vásárhelyen Aigner Gyula, Bereck Péter, Bántaly Lajos, Kiss Gyula és Németh L. gyógyszerárban; Szarvason Medvecky József és Bartse Emil gyógyszerárban; Szegeden Ambrózy A., Barsay Károly, Bauer József, Károlyi Kálmán és Ponagy gyógyszerárban. Szt.-Andráson Pollatsék Vilmosnál.

Felhívás a hölgyekhez!

Dr. Plausitz egészségügyi tanácsos urnak sikerült az orvostudomány és vegyészeti segélyével egy

arcbőr-finomító kenőcsöt

feltalálni, melyet

QUIRINI ALAJOS

gyógyszerész ur, hites törvényszéki vegyész a m. kir. kormánytól nyert szabadalom alapján állit elő. Ezen kenőcs tulajdonsága, hogy öregebb hölgyeknél az arcráncok elsimítása által egészséges, üde és finom arcbőrt s így ifjabb kinézetet idéz elő. Ifjabb hölgyek arcbőrének szépségét és üdeségét rövid idő alatt hatványozza oly módon, hogy ezen tulajdonok fokozott mérvben késő évekig megmaradnak. Továbbá felülmulhatatlannak bizonyult mindennemű arcfoltok, szepők és apró kelések ellen; mely hiányokat rövid használat után nemcsak eltünteti, hanem az arcbőr finomságát és üdeségét is helyreállítja. Az arcbőr rég elveszett üdeségének, az arcfestés káros hatásainak és a bőr mindennemű tisztátlan-ságainak eltávolítására egyedül biztos hatással bír. Jó szolgálatokat tesz továbbá a kéz bőr puhítására és finomítására nézve. **Főraktár egész Magyarország részére Budapest. Quirini Alajos ujjviág-utca 2. szám.**

Árak: 1 nagy tégely Dr. Plausitz-féle kéz- és arckenőcs 80 kr., fél tégely 50 kr., 1 üveg arcmosóvíz 1 frt, egy negyed doboz rizspor fehér vagy rózsaszínű 40 kr., fél doboz 20 kr., 1 egész doboz 30 kr., mind Dr. Plausitz találmánya. Minden tégelybe egy használati utasítás jár. Figyelmeztetem a t. közönséget, hogy csakis az tekintendő Dr. Plausitz-féle kenőcsnek, a melynek tégelyén „Quirini Alajos gyógyszerész” felirat bevésva van.

Eladó föld.

Varga Beniamin fertői 26 hold földje örök áron eladó vagy elcserélendő, esetleg három évre haszonbérbe kiad. Értekezni lehet a tulajdonossal I tized 308. számú házánál.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPESTEN,

GYÁR és IGAZGATÓSÁG: VI. külső váciut 1696/99.

VÁROSI IRODA és RAKTAR: VI. váci körút 57.

SCHLICK-féle szab.

„Triumph” és „Haladás” sorvetőgépek.

Szóróvető gépek.

Schlick-féle szab. két és háromvasu ekék,

SCHLICK-féle szab. Rayol-ekék,

SCHLICK és VIDATS-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök,

Boronák és rögtörő hengerek,

Szecsavágók, répavágók, répázók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók.

Gőz- és járgányeséplő készülétek, gabonatisztító rosták, örlőmalomok stb.

Az összes ekék tartalékreszel készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. Legolcsóbb árak. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

JEGYZET.

Van szerencsénk ezennel t. c. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. váci körút 57. sz. a. lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az eddigi irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

Képviselőt és mintaraktár Szentesen: Schlesinger Fer. urnál.

A legjobb CIGARETTA-PAPIROS LE HOUBLON

A VALÓDI

Francia gyártmány CAWLEY & HENRY-től, PÁRISBAN.

Utánzástól óvakodjunk!

Ezt a papirost legjobban ajánlják: Dr. J. J. Pohl, Dr. R. Ludwig, Dr. N. Lippmann vegytanárak a bécsi egyetemen, még pedig kitünő minősége, kiváló tisztasága miatt és mivel az egészségre nézve ártalmas anyagokat nem tartalmaz.

Cawley & Henry
17, rue Bréanger, à PARIS

1054. sz. Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstárnak mint végre-

hajtónak Tekulics János csongrádi lakos végrehajtást szenvedő elleni 740 frt 99 $\frac{1}{2}$ kr. tőkekövetelés és összes járuléka iránti végrehajtási ügyében a csongrádi kir. járásbírósg területén lévő, Csongrád város határában fekvő, a csongrádi 657. sz.-tjkben foglalt 2028. hrszu 156 [ ] öi térü bökényi földből Tekulics Jánost illető 130 frtra becsült $\frac{1}{4}$ részre, — 5927. rszámú 1571 [ ] öi térü öregszőlőből ugyanazt illető 360 frtra becsült $\frac{1}{4}$ részre, — 6705. rszámú 1 $\frac{1}{100}$ hold térü öregszőlőből ugyanazt illető 600 frtra becsült $\frac{1}{4}$ részre, — 6710. rszámú 1 $\frac{1}{100}$ hold térü öregszőlőből ugyanazt illető 600 frtra becsült $\frac{1}{4}$ részre, valamint a csongrádi 3071. sz.tjkben foglalt Tekulics János nevében lévő 9703. rszámú 4 $\frac{37}{100}$ hold térü o. é. 1500 frtra becsült mámai legelőre az árverést a fent ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888 évi december hó 7 ik napján délelőtti 9 óraker a csongrádi kir. bíróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati ni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 10 frt 30 kr., — 36 frt, — 60 frt, — 60 frt, — és 150 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1888. évi július hó 7 ik napján.

A csongrádi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság. Szarka, kir. jbró.

Minden palack s önkupak Brázay Kálmán cégfeliratával van öntve.

Brázay Kálmán sósborszesze

gyors enyhítést eszközöl:

csusz, szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség bémulások stb. ellen. Fogtisztító szerül is ajánlható, a memnyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagatlan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére és kitünő hatással van a kenő-gyuró gyógymódnál (massage.)

Védjegy 819. és 320. szám.

Mindenki a saját érdekében fog cselekedni, ha az utánzatoktól óvakodik.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasítás mellékeltek. Kapható: Budapest: Brázay Kálmánál, muzeum-körút saját ház és Szentesen: Dobray S., Soós Albert, Abaffy L., Szépe, Robicsék Gráborné, Szénásy, Podhradszky, Várady, Zuckermann, Szabó, Ujváry, Ifj. Vecsery és Gunst Dávid urak kereskedésében.

Hamisításoktól óvakodjunk!

Hamisításoktól óvakodjunk!

Minden palackon a fenti védjegy látható.

TICHO BERNÁT

kereskedelmi üzletében

Brünn, Krautmarkt 18. saját házában, utánvét mellett kapható:

Hölgykendő
egész gyapju, minden új divat színben, kétszeresen széles, 10 mét. 8 frt.

Egy jute-garnitúra
2 ágy- és 1 asztalterítő, rojttal 3 frt 50 kr.

Niggerloden,
a legújabb őszi és téli ruhának, kétszeresen széles, 10 mét. 5 frt 50 kr.

Jute-függöny
török minta, egy teljes függöny 2 frt 30 kr.

Ragusa
divatkelme, kétszeresen széles, kostümruhának, minden sima színben, valamint csikos és karrírozott 10 mét. 9 frt.

Egy ripsz-garnitúra
áll 2 ágy- és egy asztalterítőtől, selymrojttal 4 frt.

Fekete terno
szász gyártmány, kétszeresen széles, 10 mét. 4 frt 50 kr.

Hollandi futószőnyeg-maradékok
10—12 mét. hosszú. Egy maradék 3 frt 60 kr.

Dreidraht
legjobb minőség, 60 ctm. széles, 10 méter 2 forint 80 kr.

Házi vászon
1 vég 30 róf $\frac{1}{4}$ 4 frt 50 kr.
1 vég 30 róf $\frac{1}{4}$ 5 frt 50 kr.

Gyapju ripsz
minden színben, 60 ctm. széles, 10 méter 3 forint 80 kr.

King-szövet,
jobb a vászonnál, 1 vég $\frac{1}{4}$ széles, 30 róf 6 frt.

Karrírozott és csikos hálórúha-kelmék
60 ctm. széles, legújabb dessin 10 mét. 2 frt 50 kr.

Chiffon
1 vég 30 róf I. r. 5 frt 50 kr.
legjobb minőség 6 frt 50 kr.

Valeria-flanell
legújabb minták, 60 ctm. széles, 10 mét. 4 frt.

Oxford
mosó, jó minőség
1 vég 30 róf 4 frt 50 kr.

Ruha-barchet
legdivatosabb dessin 10 mét. 3 frt.

Kannavász
1 vég 30 róf lila 4 frt 80 kr.
1 vég 30 r. piros 5 frt 20 kr.
CÉRNA-KANNAVÁSZ
1 vég 30 róf lila és piros 6 frt.

Kalmuk
legjobb minőség, 60 ctm. széles, 10 mét. 2 frt 70 kr.

Egy totkaró
legjobb gyártmány, 190 ctm. hosszú, 130 ctm. széles, 1 frt 50 kr.
Egy békocsi-takaró
190 ctm. hosszú, 130 ctm. széles 2 frt 50 kr.

Téli nagy kendő
tisza gyapju, $\frac{1}{4}$ hosszú, 1 drb 2 frt.

Női ingek
erős vászonnál, csipkés szegélyllyel 6 drb 3 frt 25 kr.

Double-velourkendő
tisza gyapju, $\frac{1}{4}$ nagyságu, 1 drb 3 frt 50 kr.
Féjrevaló kendő
 $\frac{1}{4}$ nagyságu, drbjá 80 kr.

Női ingek
chiffonból és vászonnál finom himzéssel 3 drb 2 frt 50 kr.

Hölgy-Jersey derék
selyemgombbal és véggel, minden színben, teljes, nagy 1 drb 1 frt 50 kr.

Férfi ingek
saját készítmény, — fehér vagy szines 1 drb I. minős. 1 frt 80, II. m. 1 frt 20 kr.

Munkás ingek
rumburgi oxfordból, teljes, nagy 3 drb 2 frt.

Normal ing
teljes, nagy 1 drb I. f. 50 kr.
Normal nadrág
teljes, nagy 1 drb I. f. 50 kr.

Posztó-árak gyári raktára.

Brünni posztókelme-maradékok
téli öltözetnek, egy maradék 3-10 mét. egy teljes férfi öltözetnek 5 frt.

Téli kabát kelme
egy maradék, 2-10 méter teljes téli kabátnak, fekete, barna és kék színben 5 frt 50 kr.

Alkalmi vétel!
Brünni posztómaradékok 3-10 mét. egy teljes férfi öltözetnek 3 frt 75 kr.

Felső kabátkelmék
legfinomabb minőség, egy teljes felsőkabátnak, 7 frt.

Minták ingyen és bérmentve. — Meg nem felelő árak fennakadás nélkül visszavétetnek.

Vegyes hírek.

— **Az idei termés.** A magyarországi aratás buzában sokkal jobban ütött ki mint remélték. A szalmára gyenének mutatkozó élet magban igen szépen fizetett. Az utóbbi 5 évben átlag 40 millió hektoliter búza termett, az idén pedig 48 millió. Magunknak évenként 27 millió hektoliter búzára van szükségünk és eddig évenként 13 millió hektolitert adtunk el a külföldnek, az idén azonban 21 millió hektolitert adhatunk el, a mi 16 millió méter mázsát tesz ki, azaz a mai árak szerint 124 millió forint értékét. — A világ többi részében valamivel gyengébb volt az aratás, mint máskor lenni szokott. Északamerika az idén nem vihet ki többet, mint 36 millió hektolitert, míg az utóbbi 5 évben egyemásra 47 milliót vihetett ki. Oroszországnak valamivel jobb termése volt, mint tavaly, mert az idén 105 millió, tavaly pedig 95 millió hektoliter termett, s 35 millió hektolitert vihet ki. Anglia, Németország, Olaszország, Franciaország, Belgium, Svájc és Spanyolország mind kevesebbet termeltek mint amennyire szükségük van. — Az egész világ aratását összehasonlítva kiderül, hogy az ilyen kevesebbet termelő államoknak az idén összesen 150 millió hektoliterrel kell pótolni a magok termését, a többet termelő államok ellenben csak 130 milliót tudnak fedezni, 20 millió hektoliter tehát fedezetlenül marad. A 20 millió hiány elérhetetlenül fel fogja verni a gabonárákat. Nem lehet azonban tudni, hogy a mult évről mennyi búza van még az egész világon, mert ha azt tudnánk, akkor azt is ki lehetne számítani, hogy az áremelkedés körülbelül mikor éri el a legmagasabb fokot. — A többi terményekben nem volt ilyen áldáshozó ez az év.

— **A sósborszesz hamisítása** mind nagyobb méreket ölt úgy, hogy a közönség alig tudja magát óvni a sok utánzattól. Nehogy azok, akik a sósborszeszt, e kitűnő háziszert használni akarják, csalódjanak, kötelességünknek tartjuk az olvasót **B r á z a y** Kálmán előkelő fővárosi kereskedőnek lapunk mai számában foglalt hirdetésére és annak átolvasására figyelmeztetni.

— **A szerelem áldozata.** Debrecenben, a hol az utóbbi időkben egymást érik a feltűnő keltő öngyilkosságok, véres drámákkal váltakozva, legújabbán egy viruló, szép fiatal leányka megdöbbentő tragédiája izgatatta föl a kedélyeket. Kondor Lajos, odavalló jónévű kereskedő alig 17 éves Etelka leánya, a város egyik elismert szépsége, kedves, szerény, szeude leányka, a ki még a mult évben a ref. leánynevelő intézet jeles növendéke volt, a napokban erőszakosan dobta el magától szep jövőt ígérő fiatal életét. A kedves leánykát szeretettel, bálványozta mindenki, ő azonban csak egyet szeretett: egy fiatal, III-ad éves jogászt, a ki házuknál lakott, s ez a szerelem kora sirba döntötte, mielőtt sze-

reime tárgya csak meg is sejtette volna a leányka szivében dülő erős szenvedélyt. A halált hivta segyélyl női szemérme, hogy az elszálló lélek utolsó sóhajával elmondhassa azt, a mit élve szive legmélyén kellett volna rejtegetnie. A leányka fiatal kora dacára szülőinek jobb keze volt. Mig azok az üzletben foglalatokodtak, az egész háztartás terhe leányuk vállaira nehezedett. Szülei távollétében a fiatal leány bezárkózott szobájába, a mi szokatlan dolog lévén, feltűnt a cselédségnek. Kevés vártatva fájdalmas hörgést hallottak ki a szobából a cselédek, megrémülve feltörték az ajtót, s szeretett kisasszonyukat szörnyen eltorzult arccal, a paulagon fetrengve találták. Pár perc mulva ott voltak a kétségbeesett szülők is két orvossal, a kik mindent elkövettek, hogy a fiatal életét megmentésék, de ez nem sikerült, a leányka félórai kínos szenvedés után meghalt. Az ártatlan leány megmérgezte magát. Már emlegette egy barát-nője előtt, hogy megöli magát, s a szerencsétlen véletlenül úgy hozta magával, hogy épen azon a napon hoztak haza patkánymérget az üzletből, s a pincében helyezték el. Innen kerítette a mérget a boldogtalan kis leány. Szobájában két rövidke levelet találtak; az egyik szüleihez szól, s csak annyit mond: „Kedves szülők! Meguntam az életemet! A fekete ruhámban temessenek el. Bocsanat!“; a másik papírszeletkén — mely szerelme tárgyának S. B. joghallgatónak szól, — be sincs végezve a mondat. Úgy látszik, már akkor fogott megírásához, mikor bevette a mérget, s a szörnyű fájdalom elejtette vele a tollat. „Bóla! Én szerettem magát Én meghalok! Úgy sem lehetne a magié; ha ráór, tegyen egy, mint a szépségi leány . . .“ Ez állott a papírszeletkén. A megindított vizsgálat alkalmával kitént, hogy a fiatal ember csakugyan nem tudott semmit a boldogtalan leányka szerelméről.

— **Furcsa házassági szokás.** Bretagneban az a különös szokás uralkodik a népnél, hogy az esküvő után, mikor a pár lakásába visszatér, az újdonsült férj arculati feleségét ily szavak kíséretében: „Látod, így lesz, ha megharagítasz engem“, aztán csókot nyom arczára s azt mondja: „De így lesz, ha jól viseled gondomat“. Egy fiatal párnál a népszokás kissé sajátos fordulatot vett. Egy bertageni legény sváb leányt vett nőül, ki nem volt ismerős e szokással. Mikor a legény arezul úté, nem tudván mit jelent ez, a fiatal asszony oly erővel adta vissza a kapott pofont, hogy a férj a falhoz táutorodott s az asszony így szólt: „Hallod, ilyesmi nem járja az első napon.“ A miből a férj azt a tanulságot vonhatta le, hogy majd járja — a többi napon.

— **Kegyetlen apa.** Hajmeresztő eset történt Ócsán. Polyák József ottani napszamos ugyanis meg akarván szabadulni nejtől, a kunyhót, melyben laktak, éjjel felgyújtotta. A gondviselés azonban nem akarta, hogy a szegény nő és két gyermeke áldozatul essenek a minden emberi érzésből kivetkezett vadállatnak, hamarosan felébredt s gyermekeivel menekülni akart az égő házból.

Polyák, aki a közelből lesté, mi történik családjával, utjokát állotta a menekülőknél s az asszonyt gyermekeivel az ajtóból visszalökte, ő pedig elmentekült. A szerencsétleneket a jajveszékésre elősietett szomszédoknak még idejekorán sikerült az égő házból s biztos tűzhalálból kimenteni. Polyákat a csendőrség még azon éjjel elfogta s méltó büntetésének elnyerése végett a bíróságnak átadta.

— **Csodagyermek.** Wendisch-Buchholz városkában él egy leány, a ki még csak 8-éves ugyan, de már 156 kilogramm súlyu. Magassága 138 centiméter, mellének átfogata 105 centiméter. A gyermeknek igen hosszú szőke haja van. Szelleme szintén igen kifejlődött.

— **Felfüggesztett ipartestület.** Makó város tanácsa többrendbeli rendtelenség s a felsőbb meghagyások teljesítésének ismételt megintés után is megtagadása miatt az előjáróságot állásától elmozdította s működését beszüntetle. A makói iparosok tehát elvesztették önkormányzati jogukat s a város egy újabb, az iparosokra roványó új hivatali állás szervezése mellett ama terhelket átvéve, a közigazgatási ügyekkel kapcsolatosan fog ezen ügyek fölött bíraskodni.

CSARNOK.

Egy tanférfiu emlékezete.

Néhány év előtt még, annál inkább évtizedek előtt a szentesi gymnasiumot elvégzett tanuló ifjuság legnagyobb része a szarvasi főgymnasiumban folytatta tanulmányait.

A szarvasi főgymnasium egyik legnagyobb vonzó ereje ifjuságunkra s a szülőkre tagadhatatlanul *Tatay István*, a nagyhirű igazgató volt, a ki alatt a gymnasium népessége 200-ról 500-ra emelkedett.

A kiváló jelességekkel megáldott tanférfiu közel harminc éven át teljesített kitűnő szolgálatok után 4 év előtt lón a halás patronatus által saját, többször megújított kérelmére nyugalomba bocsátva. Megérdemelt nyugalmát nem élvezheté soká. Ez év május havában Pusztá-Szent-Lőrinczen lakó rokonainak látogatására ment, távolról sem gondolva, hogy az ő megszokott és megkedvelt városába Szarvasra többé vissza nem jön. A különben is beteg férfiu rohamosan hanyatlott s alig egy hónapig távol időzése után 67 éves korában elhunyt.

A főgymnasium ez évi értesítőjében Benka Gyula igazgató font megemlékezésében koszorut a dicsőült hollókára. Az imént lefolyt esperességi gyűlésen pedig Zsilinszky Mihály esp. felügyelő áldozott meleg szavakkal az elhunyt emlékének.

Hadd emlékezzem — ugymond — jelesül arról, a ki hivatalba lépése óta egyetlen egy esp. gyűlésünkön sem hiányzott, t. i. *Tatay István* szarvasi főgymn. igazgatóról.

Neve egyházmegyénk határain túl is becsült és tisztelt név volt. Oly férfit ismertünk benne, a ki úgy is mint lelkes hazafi, úgy is mint hí protestáns tanár díszére vált eszerességeknek. A nevelői pályá eszményi képe annyira megragadta őt, hogy még akkor is híven — mondhatni rajongó szeretettel ragaszkodott hozzá, mikor kényelmesebb és magasabb állás lett neki felajánlva. Az 1848—49-iki események lezajlása után beleszületett gyásznapok alatt egy ideig itt Aradon tartózkodott, majd a szarvasi főiskola tanára és igazgatójává lón megválasztva. Hogy e minőségben mit tett, azt senki sem tudja jobban mint ezen eszeresség, a melynek gyűlésein rendszeresen megjelent, hogy jelentéseivel lelket öntsön azokba, a kik a gondjaira bízott ezen nevezetes kulturális missziót végző iskola jövőjében kételkedtek. A Bach-korszakban elkövetett nyilvánossági jog érdekében folytatott harcokban előljárt; és a prot. egyházak szervezését parancsoló császári páteus elleni küzdelemben ép úgy, mint az alkotmányosság hajnalán mutatkozó nemzeti közélet ébresztésében tevékeny részt vett. Lelkének melegsége önként magához vontatta az ifjúságot és szónoklatainak varázsa gyűjtőlag hatott a tömegekre is. Róla valóban elmondhatjuk, hogy élete fátyla volt, mely önmagát fogyasztván sokaknak világított.

Ő kidőlt sorainkból; de az az egyház és az a haza, melynek szolgálatában tevékeny működéséért az elismerés koszoruját tesszük sirjára, — tőlünk várják az elhunytak helyeinek méltó betöltését. A természet örök törvénye szerint egyesek ellátnak sorainkból, de az egyháznak és hazának elniök kell hí fiaiknak önfeláldozó szeretetében és lelkiismeretes munkájában!

Közi: P.

Közgazdaság.

Megjelent a lapunk által előre jelentett, Kovácsy-Monostori „A ló és annak tenyésztése” című mű 1. és 2. kötetének első füzetét. (Kocsányi és Vitéz könyvkeresek. Kassán.)

A mű beltartalmára nézve felemlítjük, hogy már az első füzet is kiválóan érdekes, a mennyiben a bevezetés után a természetrajzi adatokkal, tehát az lofajokkal foglalkozik, s jól sikertelt ábrákkal illusztrálja az ide tartozó kóféleket. Majd azután áttér a ló eredetére és történetére, a nem szakértőknek is kiválóan érdekes és tanulságos olvasmányt nyújtván. Ezekon kívül tárgyalja a betegség és egészség jeleit, a ló vérmérsékletét és szervezetét stb. A munka csinos kiállítására nagy súly lett fektetve s bátran kiállja a versenyt hasonlira külföldi művekkel. A mű 12—14 füzetben lesz teljes, s egy-egy füzet ára 50 kr.

A külföldiekhez képest szegényes mezőgazdasági szakirodalmunkat csak úgy leszünk képesek a kor színvonalára emelni, ha erre egyesült erővel törekszünk, legyen szabad azért ezen, a lótarló gazdákra nézve fölülte fontos szakművet, mely hivatva van a magyar loštenyésztést előmozdítani és szakszerűen fejleszteni, az illetékes körök becses figyelmébe ajánlani.

Apróság.

Kedélyes megjéjtés. Lajoska: Nagyapa, az van itt a természetrajzomban, hogy a cápának a torka aránytalanul szűk, hát akkor hogyan juthatott Jónás a cápa gyomrába?

Nagyapa: Tudod, édes fiam, a zsidó miudentív befurakodik. (Urambátyám.)

A mai gyermekek. Ügyvéd: Te Giza, ha te velem még egyszer feleselsz, lenyúzóom a bőrdődet.

Giza: Hogy mondhatasz olyat papa, hiszen nem vagyok én a te kliensed?

— Az iskolából: — Mondj egy összevont mondatot.

- A fivér és unokanővér szeretik egymást.
- Micsoda szemtelen erkölcsellenes mondat ez, mondasd mindjárt egy másikat.
- A katona és a léghajó nem főzelekek.
- No, ez jól van!

Gazsi élc. Az se rossz ám, a minék élő tanúja vol-

tam a napokban! szőlt Gazsi bácsi egy fiatal újságitrohoz.
— Mi volt az, Gazsi bátyám? kérdé a megszólított.
— Hát a mint a lutris boltban kabanuszokat válogatok őcsém, egyszerre csak a német boltoshoz tetenetes triumfussal beront egy szenvedélyes lutrizó, magasa tartva kihuzott szárait, így kiált a megrémült németre:

— Fizzess nimet! Kódussá tettem a császárodát!

Párbeszéd. — Hé hallja?!

- Ki?!
- Maga!
- Én!?
- Igen!
- Hát mit akar?!
- Hát nem maga a sarkí mészáros?
- Kicsoda?!
- Maga!
- Én?!
- Igen!
- Nem!

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: Balázsovits Norbert.

Erdélynek legjobb és legtisztább ásványvize
a hazánkban is mindinkább tért foglaló

BORSZÉKI SAVANYVIZ.

A hivatalosan megejtett vegyelemzés szerint

a szilárd alkatrészek összege 2847, tehát bármely kútvíznél is tisztább;
szénsavat a legnagyobb mennyiségben tartalmaz
s borral vegyítve a legüdítőbb ital.

Magában véve ezen ásványviz kitűnő eredménnyel használtatik a gyomor- és bélesatorna hurutos bántalmainál, roz emésztés, gyomorégésnél és étvágytalanságnál. Továbbá előmozdítja a vizeletkiválasztást és kitűnő hatást fejt ki a vese és a hólyag hurutos bántalmainál. Vas- és mésztartalmánál fogva jó hatása van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol és görvélykóránál.

E víz $\frac{1}{2}$, 1 és 1-4 literes üvegekben rendelhető meg (egy ládában 50 üveg) alulirott

fürdő- és üzletigazgatóságnál
BORSZÉKEN. (Erdélyben.)